NN 96/2018 (31.10.2018.), Zakon o žičarama

HRVATSKI SABOR

1852

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ŽIČARAMA

Proglašavam Zakon o žičarama, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 19. listopada 2018.

Klasa: 011-01/18-01/116
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 25. listopada 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON O ŽIČARAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pitanja vezana uz žičare koja uključuju gradnju novih žičara, davanje koncesije u području žičara, odredbe o upravitelju i voditelju žičare te tehničkom osoblju, uvjete za rad i održavanje žičare, odredbe o sigurnosnoj analizi, izdavanju odobrenja za rad žičare i stručno-tehničkom pregledu žičare te odredbe o inspekcijskom nadzoru i prekršajima, prijavu tijela za ocjenu sukladnosti i ostala pitanja u vezi sa žičarama.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom uspostavlja pravni okvir za provedbu Uredbe (EU) 2016/424 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o žičarama i stavljanju izvan snage Direktive 2000/9/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 81, 31. 3. 2016., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/424).

Primjena

Članak 3.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na žičare za prijevoz osoba.

(2) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na:

1. dizala koja trajno povezuju razine građevina i namijenjena su za prijevoz osoba, osoba i tereta ili samo tereta
2. postrojenja namijenjena u poljoprivredne ili šumarske svrhe
3. žičare za poslugu planinskih skloništa i kuća namijenjenih samo za prijevoz tereta ili posebno određenih osoba
4. nepokretnu ili prijenosnu opremu koja je projektirana isključivo za rekreaciju i zabavu, a ne kao sredstvo za prijevoz osoba (zip *line*, spuštalice i slična oprema)
5. rudarska postrojenja ili druga nepokretna industrijska postrojenja koja se koriste za industrijske aktivnosti i
6. postrojenja u kojima se korisnici ili vozila kreću vodom.

Pojmovi

Članak 4.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *investitor* je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi žičara

2. *ministar* je čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za promet

3. *Ministarstvo* je središnje tijelo državne uprave nadležno za promet

4. *trasa žičare* je zračni prostor između tla i nosive odnosno transportne užadi po visini i između rubova potrebnoga svijetlog profila po širini

5. *upravitelj žičare* je pravna osoba koja je odgovorna za siguran rad žičare

6. *vlasnik* je vlasnik žičare u radu

7. *žičara u radu* je žičara za koju je izdano odobrenje za rad žičare prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) 2016/424.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Prijava tijela za ocjenjivanje sukladnosti

Članak 5.

(1) Ministarstvo prijavljuje Europskoj komisiji i ostalim državama članicama Europske unije tijela koja su u Republici Hrvatskoj ovlaštena za obavljanje postupaka ocjenjivanja sukladnosti sigurnosnih komponenti i podsustava žičara za prijevoz osoba (u daljnjem tekstu: prijavljena tijela).

(2) Ministarstvo je nadležno i odgovorno za utvrđivanje i provedbu postupaka potrebnih za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti iz stavka 1. ovoga članka te za nadzor prijavljenih tijela, u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2016/424.

(3) Poslove ocjenjivanja i nadzora iz stavka 2. ovoga članka provodi akreditacijsko tijelo koje je potpisnik EA MLA (Multilateralni sporazum o priznavanju jednakosti akreditacije potpisan s Europskom organizacijom za akreditaciju) u smislu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (Tekst značajan za EGP) (SL L 218, 13. 8. 2008.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 765/2008) i u skladu s njom.

(4) Ministarstvo izvješćuje Europsku komisiju o postupcima za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti, o nadzoru prijavljenih tijela i o svim promjenama u vezi s tim te o tome službeno obavještava središnje tijelo državne uprave nadležno za gospodarstvo.

(5) Zahtjevi u pogledu prijavljenih tijela i pretpostavka sukladnosti za prijavljena tijela, kao i za društva kćeri prijavljenih tijela, odredbe o sklapanju ugovora prijavljenih tijela s podizvođačima, zahtjevi u pogledu tijela koja provode prijavljivanje i obveze obavješćivanja za tijela koja provode prijavljivanje, zahtjevi za prijavu tijela za ocjenjivanje sukladnosti i postupak prijavljivanja, identifikacijski brojevi i popisi prijavljenih tijela, izmjene u prijavama i osporavanje stručnosti prijavljenih tijela, operativne obveze prijavljenih tijela, žalbe na odluke prijavljenih tijela te obveza obavješćivanja za prijavljena tijela određeni su Uredbom (EU) 2016/424.

Jezik

Članak 6.

(1) Podaci, upute, informacije, dokumentacija i ostali dokumenti te EU izjava o sukladnosti iz članka 11. stavaka 6., 7. i 9., članka 13. stavaka 3., 4. i 9., članka 14. stavka 2. i članka 19. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/424 moraju biti na hrvatskom jeziku.

(2) Sigurnosna analiza i sigurnosno izvješće iz članka 15. ovoga Zakona moraju biti na hrvatskom jeziku.

II. OPĆE ODREDBE ZA ŽIČARE

Gradnja žičara

Članak 7.

(1) Gradnja žičara od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(2) Na projektiranje, građenje, uporabu i održavanje žičara primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojim se uređuje gradnja, prostorno uređenje, zaštita prirode i šume te energetska učinkovitost.

(3) Kod projektiranja, građenja, uporabe i održavanja žičara primjenjuju se temeljni zahtjevi za građevinu propisani propisom kojim se uređuje gradnja i posebnim propisima te bitni zahtjevi propisani u Prilogu II. Uredbe (EU) 2016/424.

(4) Žičara se ne smatra infrastrukturnom građevinom u smislu odredbi posebnog zakona.

Upravitelj žičare

Članak 8.

(1) Vlasnik, investitor ili koncesionar žičare dužan je odrediti upravitelja žičare.

(2) Upravitelj žičare može biti i vlasnik ili koncesionar žičare pod uvjetom da je pravna osoba.

(3) Upravitelj žičare odgovoran je za siguran rad, organizaciju rada te održavanje žičare.

(4) Upravitelj žičare dužan je osigurati se od odgovornosti za štetu koja bi mogla nastati trećima u obavljanju njegove djelatnosti, čime se pružaju jamstva za pokriće štete u slučaju nesreće u odnosu na putnike i treće osobe u skladu s posebnim propisima.

(5) Upravitelj žičare dužan je osigurati da žičara radi i prevozi osobe na temelju odobrenja za rad žičare.

Voditelj i zamjenik voditelja žičare

Članak 9.

(1) Upravitelj žičare dužan je odrediti voditelja žičare i njegovog zamjenika.

(2) Voditelj i zamjenik žičare poduzimaju sve potrebne mjere za siguran rad, organizaciju rada i održavanje žičare.

Tehničko osoblje žičare

Članak 10.

(1) Tehničko osoblje žičare su radnici koji neposredno osiguravaju siguran rad žičare, kao što su voditelj i zamjenik voditelja žičare, radnici koji neposredno rade na pogonu žičare i pomoćni radnici koji sudjeluju na osiguranju rada žičare.

(2) Uvjeti za zasnivanje radnog odnosa i ostale odredbe o radnom odnosu i zaštiti na radu tehničkog osoblja žičare propisane su posebnim propisima.

(3) Upravitelj žičare dužan je osigurati da tehničko osoblje žičare i osoblje žičare koje pruža podršku putnicima kod ukrcaja i iskrcaja ima završen tečaj prve pomoći kako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje zaštita na radu.

III. BITNI ZAHTJEVI ZA ŽIČARE

Nove žičare

Članak 11.

(1) Planirane i nove žičare te njihova infrastruktura, podsustavi i sigurnosne komponente moraju ispunjavati bitne zahtjeve navedene u Prilogu II. Uredbe (EU) 2016/424 koji se na njih primjenjuju.

(2) Za žičare koje su u skladu s usklađenim normama ili njihovim dijelovima, na koje su upućivanja objavljena u Službenom listu Europske unije, smatra se da su u skladu s bitnim zahtjevima navedenima u Prilogu II. Uredbe (EU) 2016/424 koji su obuhvaćeni tim normama ili njihovim dijelovima.

(3) Žičare se puštaju u uporabu samo ako su u skladu s Uredbom (EU) 2016/424 i ne prijete ugrožavanjem zdravlja i sigurnosti osoba ili imovine kada se pravilno ugrađuju, održavaju i upotrebljavaju u skladu sa svojom namjenom.

(4) Podsustavi i sigurnosne komponente ugrađuju se u žičare samo uz uvjet da omogućuju izgradnju žičara koje su u skladu s Uredbom (EU) 2016/424 i koje ne prijete ugrožavanjem zdravlja i sigurnosti osoba ili imovine kada se pravilno ugrađuju, održavaju i upotrebljavaju u skladu sa svojom namjenom.

Žičare u radu

Članak 12.

(1) Žičare u radu moraju ispunjavati primjenjive bitne zahtjeve navedene u Prilogu II. Uredbe (EU) 2016/424 te tehničke uvjete za siguran rad kojima se osigurava sprječavanje ugrožavanja zdravlja i sigurnosti osoba i imovine kada se pravilno ugrađuju, održavaju i upotrebljavaju u skladu sa svojom namjenom.

(2) Tehnički uvjeti za siguran rad žičara u radu iz stavka 1. ovoga članka propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Rad žičare

Članak 13.

(1) Upravitelj žičare dužan je:

1. utvrditi upute za siguran rad žičare u skladu s uputama proizvođača žičare te osigurati njihovu provedbu

2. donijeti pravila o radu i postupanju tehničkog osoblja i ostalog osoblja

3. donijeti pravila o davanju upozorenja i informiranja javnosti u slučaju izvanrednih situacija i opasnosti koja su usklađena s posebnim propisima

4. osigurati da je kod rada žičare voditelj žičare ili njegov zamjenik u svakom trenutku dostupan

5. utvrditi opće uvjete prijevoza, utvrditi vozni red, radno vrijeme i cjenik te ih javno objaviti i postaviti na vidljivim mjestima na žičari i

6. na vidljivim mjestima na žičari postaviti znakove upozorenja u vezi s ponašanjem i kretanjem putnika.

(2) Općim uvjetima prijevoza mora se osigurati da se putnici pridržavaju uputa koje daje tehničko osoblje te da se tijekom rada žičare ponašaju na način kojim se osigurava siguran i redovit rad i prijevoz osoba žičarom.

(3) Putnik koji svojim stanjem ili ponašanjem ugrožava siguran rad žičare ili ostale putnike ne smije koristiti žičaru, a prema potrebi mora se ukloniti s područja žičare.

(4) Upravitelj žičare donosi pravila o radnom vremenu tehničkog osoblja i ostalog osoblja u skladu s propisom kojim se uređuje radno vrijeme radnika.

(5) Voditelj žičare dužan je:

1. voditi evidenciju o radu žičare koja uključuje evidencije o održavanju, prekidima rada žičare i izvanrednim situacijama i

2. utvrditi uzroke, posljedice, okolnosti i odgovornosti za nastale izvanredne situacije te sastaviti pisano izvješće koje mora dostaviti upravitelju žičare i inspektoru za žičare.

Održavanje žičare

Članak 14.

(1) Žičare se moraju održavati u skladu s uputama proizvođača i prema unaprijed određenom planu održavanja žičare za razdoblje od godine dana.

(2) Upravitelj žičare dužan je, na prijedlog voditelja žičare, donijeti plan održavanja žičare za razdoblje od godine dana u skladu s uputama proizvođača te je odgovoran za njegovu provedbu.

(3) Održavanje se provodi redovito i izvanredno i uključuje preventivne vizualne i slušne preglede infrastrukture i podsustava žičara te sigurnosnih komponenti žičare.

(4) Upravitelj žičare dužan je voditi dokumentaciju o održavanju žičare.

(5) Održavanje infrastrukture žičare mora se provoditi prema odredbama posebnog propisa kojim se uređuje održavanje građevina.

(6) Održavanje podsustava i sigurnosnih komponenti žičare propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

IV. SIGURNOST RADA ŽIČARE

Sigurnosna analiza i sigurnosno izvješće

Članak 15.

(1) Sigurnosnom analizom, koja obuhvaća sve primjenjive bitne zahtjeve za žičare navedene u Prilogu II. Uredbe (EU) 2016/424, utvrđuju se mogući uzroci rizika i opasnih situacija te se procjenjuje vjerojatnost njihova pojavljivanja.

(2) Vlasnik, investitor ili koncesionar žičare dužan je provesti sigurnosnu analizu planirane žičare ili naložiti provođenje sigurnosne analize u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2016/424.

(3) Sigurnosnu analizu izrađuje proizvođač ili osoba ovlaštena za projektiranje.

(4) Sigurnosno izvješće ne može izraditi osoba ovlaštena za projektiranje koja je izradila sigurnosnu analizu za planiranu žičaru i/ili je sudjelovala u njezinoj izradi, i/ili koja je zaposlena u pravnoj osobi koja je izradila sigurnosnu analizu.

Odobrenje za rad žičare

Članak 16.

(1) Odobrenjem za rad žičare potvrđuje se da žičara ne prijeti ugrožavanjem zdravlja ili sigurnosti osoba ili imovine kada je pravilno izgrađena, održavana i upotrebljavana u skladu sa svojom namjenom.

(2) Odobrenje za rad žičare u upravnom postupku daje Ministarstvo za razdoblje od godinu dana.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad žičare podnosi upravitelj žičare.

(4) Protiv izdanog rješenja o zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

(5) Ministarstvo u pisanom i elektroničkom obliku vodi evidenciju izdanih odobrenja za rad žičara u koju se unose osnovni podaci o žičari i rok važenja odobrenja za rad žičara.

(6) Upravitelj žičare dužan je dostaviti sljedeće osnovne podatke o žičari:

1. naziv i lokacija žičare
2. naziv upravitelja žičare (adresa, telefon, faks, mobitel, e-pošta)
3. ime voditelja i zamjenika voditelja žičare
4. vrsta žičare i proizvođač
5. početak rada (datum)
6. uporabna dozvola za žičaru
7. vrsta vozila (kabina, sjedala ili vučni uređaj)
8. projektirana mjesta u ili na vozilu (broj) i kapacitet (broj osoba/sat)
9. projektirana brzina vožnje (m/s), vrijeme vožnje (min), duljina trase (m) i
10. glavni pogon, snaga (kW), oprema za spašavanje (fiksna/prenosiva).

(7) Upravitelj žičare dužan je postaviti oznaku na mjestu vidljivom svim korisnicima žičare u obliku iz kojeg je razvidno da žičara ima odobrenje za rad, sam naziv žičare i datum važenja odobrenja.

Uvjeti za odobrenje za rad nove žičare

Članak 17.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad nove žičare obvezno se prilaže sljedeće:

1. uporabna dozvola
2. sigurnosno izvješće za žičaru
3. EU izjava o sukladnosti i ostali dokumenti koji se odnose na sukladnost podsustava i sigurnosnih komponenata
4. dokumentacija o značajkama žičare koja uključuje potrebne uvjete za rad, uključujući ograničenja rada, nadzor i prilagodbe
5. zapisnik o izvršenom prvom stručno-tehničkom pregledu žičare
6. upute za održavanje i plan održavanja žičare za iduće razdoblje od godine dana i
7. ugovor o koncesiji za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra za koje je zakonom određeno da je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku ako je u skladu s odredbama ovoga Zakona potrebno ishoditi koncesiju za žičaru.

Uvjeti za odobrenje za rad žičara u radu

Članak 18.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad žičare u radu obvezno se prilaže sljedeće:

1. zapisnik o izvršenom godišnjem stručno-tehničkom pregledu žičare
2. potvrda o izvršenom programu održavanja za prethodnu godinu
3. plan održavanja žičare za iduće razdoblje od godine dana
4. odgovarajuće EU izjave o sukladnosti i ostali dokumenti koji se odnose na sukladnost u slučaju većih preinaka i ugradnje podsustava i sigurnosnih komponenata i
5. ugovor o koncesiji za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra za koje je zakonom određeno da je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku ako je u skladu s odredbama ovoga Zakona potrebno ishoditi koncesiju za žičaru.

Stručno-tehnički pregled žičare

Članak 19.

(1) Stručno-tehnički pregled provodi se prije početka rada nove žičare te nakon toga jednom godišnje, a po potrebi i nakon većih preinaka, ugradnje podsustava i sigurnosnih komponenata ili izvanrednih situacija.

(2) Stručno-tehničkim pregledom provjeravaju se uvjeti navedeni u sigurnosnom izvješću i primjenjivi tehnički uvjeti za sigurnost rada žičara iz članaka 11. ili 12. ovoga Zakona.